

2017. 09. 21. - **Az 1981-es tatai zenésztalálkozóról új képek kerültek fel a Fortepanra.**

Bródy, Presser, D. Nagy és a többiek egyeztettek itt a hatalommal egy leendő zenész szakszervezetről, de ennél sokkal többről szólt ez.

1981. március 23-25-én, Tatán, a Mező Imre KISZ Iskolán a műfaj történetében első ízben került sor szakmai-politikai tanácskozásra profi popzenészek, a könnyűzenével foglalkozó intézmények képviselői és kultúrpolitikusok között. A zenészek kritizálták a mindennapok gyakorlatától teljesen lemaradt jogi szabályozást, a politikusok pedig előadták elvárásaikat. A válasz.hu egy a Ludwig Múzeum 2016-ban nyílt Rock/Tér/Idő című kiállítás kapcsán írt arról, hogy a háromnapos tanácskozáson szakadt ketté hivatalosan is a popszakma Magyarországon. Ez a kiállításon úgy jelenik meg, hogy egymással szemben lévő falon láthatók a hivatalosan is elismert (túrt, támogatott) zenészek hanglemezbontói és a tiltott formációk egyetemi klubokban megrendezett koncertjeit hirdető plakátok.

A wikipedia szerint az egész találkozó apropója a Fekete Bányák koncertje volt: a Beatrice, a P. Mobil és a Hobo Blues Band 1980. augusztus 23-án az Óbudai-szigeten, 25 ezer fős közönség előtt. (Ezen a helyszínen ez volt az első könnyűzenei esemény.) A három együttes ezen kívül csak három nappal később Körmenden játszott együtt. Előzenekarként a Bizottság lépett fel. A rendezvényt az Ifjúsági Magazin és az Express utazási iroda szervezte. Az elnevezést az ihlette, hogy a fellépő együttesek népszerűségük ellenére nem juthattak nagylemezhez (bár a koncert idejére a HBB első albuma már elkészült), mivel nem feleltek meg az akkori kultúrpolitika elvárásainak.

A rockszakma színe-javát, a könnyűzenei intézmények vezetőit és néhány pártállami vezetőt is felvonultató megbeszélésen a Beatrice frontemberének, Nagy Ferónak viszont nem adtak szót, hiába szeretett volna felszólalni, még a számaik után járó, elmaradt jogdíjaik felől is csak S. Nagy István szövegíró érdeklődhetett, idézi fel a találkozót a múlt-kor.

Tóth Dezső miniszterhelyettes fenyegető éllel jelentette ki, a zenészek vegyék tudomásul, hogy nem lehetnek olyan együttesnevek, mint például Bizottság. (Utóbbi eredetileg Központi Bizottság néven futottak, aztán intézményi nyomásra cserélték le a Központi jelzőt Albert Einstein nevére, így lettek A. E. Bizottság). De Tóth Dezső másért is berzenkedett: „Kérem szépen még megmondom, hogy mi a francnak, már bocsánatot kérek, olyan neveket adni az együtteseknek, hogy Orgazmus. Vagy magyarázzák meg nekem, hogy miért adnak egy együttesnek olyan nevet, hogy URH. Most azt mondják, hogy na ez az öreg pali itten micsoda prúd vagy micsoda izé. Hát nem értik, hogy itt tulajdonképpen (a) normális emberi ízlés van megfricskázva az orra alá? Bagatell dolog, elismerem, soha az életben a Művelődési Minisztérium ebbe nem fog beleszólni, hogyan nevezzenek egy együttest. De azért mégis, gondolják meg, jó ez maguknak?”

Bródy János, tekintve, hogy a találkozó alapja egy zenész szakszervezet (létrehozása lett volna, így reagált Tóthra: „Még mindig nem tudni pontosan, hol vannak e műfajnak a határai, s ennek a következménye az is, hogy ilyen szélsőséges jelenségekről szólt Tóth elvtárs. Itt hivatásos előadóművészi engedéllyel rendelkező zenészek ülnek, s a Tóth elvtárs által említett rossz példák alanyai nem tartoznak hozzánk. Sem az URH, sem az Orgazmus, sem a Bizottság. Utóbbi például képzőművészekből áll. Ők nem rendelkeznek hivatásos előadóművészi engedéllyel. Ha ez a műfaj megkapja a kellő elismerést, akkor az is kiderül majd, hogy ki vállalja a felelősséget.”

Ahogy később hozzátette, ez nem azt jelentette, hogy elárulta a szakmát, ahogy azt a szemére

hányták.

– Épp az ellenkezője történt: foggal és körömmel küzdöttem, ugyanis lehetőség nyílt arra – talán a lengyelországi események hatására –, hogy a zenészek is alapíthassanak szakszervezeti csoportot. Ők, akik sehova nem tartoznak, deviánsak és struktúrára kívüliek, lehetőség nyílt arra, hogy alapszervezetet alapítva beléphessenek a Művészeti Dolgozók Szakszervezetének nagy egységébe. Azt gondoltam, nem egyedül, Benkő Laci, Bergendy Pista és Zorán is hasonlóan vélekedett, hogy ezt a lehetőséget meg kell ragadni. Azon az alapelven jöhetett létre, hogy csak azok lehetnek tagjai, akik előadóművészi engedéllyel rendelkeznek és nincs más, munkakönyves állásuk – idézte fel.

Tóth Dezső, akkori kulturális miniszterhelyettes azonban jellemzően olyan általa elfogadhatatlan szöveget és problémákat citált a résztvevő zenészek elé, amelyek, ahogy Bródy mondja, elsősorban Neoprimitív-idézetek voltak, valamint a Bizottság együttesről szóltak.

– Erre válaszoltam azt, hogy ezek a példák nem tartoznak a tárgyhoz, mert az általa említett zenekarok tagjai nem zenészek, hanem közgázosok és képzőművészek, akik a zenélést mellékfoglalkozásként űzik. Amúgy én mindegyik zenekarral nagyon jóban voltam, és így tudtam, hogy ők nem is akartak a szakszervezet tagjai lenni, mi meg épp a zenei előadóművészek érdekvédelmi szövetségét készültünk megalapítani. Akkor nem is tűnt úgy, hogy ez bárkiben feszültséget keltett... Mindenesetre ha valakit valaha ezzel megbántottam, azt nagyon sajnálom. Ha bárki úgy gondolta, hogy elárultam, ez úton is szeretném mondani, hogy nem! – tette hozzá.

Benkő László, az Omega tagja jegyzőkönyvek tanúsága szerint azt nem értette, hogy miért kell az egész műfajra általánosítani olyan dolgokat, amelyek műfajon kívüli emberekre vonatkoznak. Mindenesetre, ahogy a recorder blog írja, ezen a tatai találkozón dőlt el, hogy a magyar újhullámnak nem lesz esélye lemezt kiadni. Sz. A.